

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ ІМЕНІ С.З. ГЖИЦЬКОГО
ФАКУЛЬТЕТ ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ ТА ІНФРАСТРУКТУРНОГО
РОЗВИТКУ
КАФЕДРА ЗЕМЕЛЬНОГО КАДАСТРУ

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до кваліфікаційної роботи
освітнього ступеня «бакалавр»
на тему:

**«Процедура зміни цільового призначення земельної
ділянки з метою її продажу»**

Виконав: студент ЗВ-5 бак курсу
Спеціальності
193 «Геодезія та землеустрій»
Ткач Мар'яна Василівна

Дубляни 2025

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ ІМЕНІ С.З. ГЖИЦЬКОГО
ФАКУЛЬТЕТ ЗЕМЛЕВПОРЯДКУВАННЯ ТА ІНФРАСТРУКТУРНОГО
РОЗВИТКУ

КАФЕДРА ЗЕМЕЛЬНОГО КАДАСТРУ

Освітній ступень: *бакалавр*

Спеціальність: *193 «Геодезія та землеустрій»*

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

земельного кадастру

(підпис)

д.е.н., доц. Таратула Р.Б.

“ _ ” _____ 2025 року

З А В Д А Н Н Я
НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

Ткач Мар'яна Василівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи: “Процедура зміни цільового призначення земельної ділянки з метою її продажу”.

Керівник роботи: Ковалишин О.Ф., д.е.н., професор

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Затверджена наказом по університету _____

2. Термін здачі студентом закінченої дипломної роботи: _____

3. Вихідні дані для дипломної роботи: *статистичні дані, відомості Державного земельного кадастру, нормативно-методична база, інші матеріали відкритих баз даних за темою кваліфікаційної роботи.*

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити):

Вступ

Огляд літератури

Характеристика об'єкта

Покрокова зміна цільового призначення

Топографо-геодезичні роботи

Процес проведення аукціонів

Охорона навколишнього природного середовища

Охорона праці та захист населення

Висновки

Бібліографічний список

5.Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень):
 мультимедійна презентація на 12 слайдів

6. Консультанти розділів проєкту (роботи)Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата		Відмітка про виконання
		завдання видав	завдання прийняв	
З охорони навколишнього середовища				
З охорони праці та захисту населення				

7. Дата видачі завдання: “__” _____ 2025 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломного проєкту (роботи)	Строк виконання етапів проєкту (роботи)	Примітка
1.	Отримання завдання (складання програми, підготовка плану пояснювальної записки та картографічних матеріалів для дипломної роботи). Вивчення рекомендованої літератури за темою ДР. Написання аналітичного огляду. Вивчення об'єкту. Аналіз існуючого стану об'єкту дослідження.		
2.	Розробка перспективного рішення та його обґрунтування (написання перспективної частини; виготовлення планової основи для основного варіанту роботи).		
3.	Розробка та обґрунтування пропозицій щодо реалізації роботи. Розробка питань з охорони праці та захисту населення. Розробка питань з охорони природи написання економічної частини роботи, висновків і пропозицій з реалізації роботи. Кінцеве редагування пояснювальної записки, оформлення кінцевого варіанту роботи та інших графічних матеріалів, які представляються до захисту в ЕК.		
4.	Кінцеве оформлення дипломної роботи (здача пояснювальної записки керівнику ДР, виправлення його зауважень; проведення антиплагіатної перевірки, здача ДР на рецензування, кінцеве оформлення ілюстративних матеріалів, таблиць).		
5.	Підготовка до захисту в ЕК. Попередній захист на випускній кафедрі (написання доповіді й погодження її з керівником ДР, виправлення зауважень у графічній частині).		

Студент _____ Ткач М.В.
 (підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____ Ковалишин О.Ф.
 (підпис) (прізвище та ініціали)

УДК 332.

Дипломний робота: 53 сторінок текстової частини, 8 таблиць, 7 рисунків, 20 використаних джерел літератури.

«Процедура зміни цільового призначення земельної ділянки з метою її продажу.» Ткач М.В. – Дипломна робота. Кафедра земельного кадастру. – Львів, Львівський національний університет ветеринарної медицини та біотехнології імені С.З. Гжицького – 2025.

У дипломній роботі розглянуто нормативно-законодавче забезпечення, при зміні цільового призначення земельних ділянок. Враховані особливості процесуального порядку продажу права оренди на земельних торгах. Визначено нормативну грошову оцінку земельної ділянки.

Ключові слова: законодавче забезпечення, земельна ділянка, оренда, аукціон, продаж, вартість, нормативна грошова оцінка.

ЗМІСТ

Вступ	6
1. Огляд літератури.....	8
2. Характеристика об'єкта.....	15
3. Покрокова зміна цільового призначення.....	22
4. Топографо-геодезичні роботи.....	25
5. Процес проведення аукціонів.....	35
6. Охорона навколишнього природного середовища.....	40
7. Охорона праці та захист населення.....	45
Висновки.....	50
Бібліографічний список.....	51

ВСТУП

Процедура зміни цільового призначення земельної ділянки має важливе значення, адже Україна володіє значним потенціалом земельних ресурсів, які активно використовуються у різних сферах. Використання земельного фонду країни відбувається системно для задоволення суспільних потреб, а його розподіл регулюється державними органами шляхом застосування правових та організаційних механізмів. Одним із таких інструментів є визначення цільового призначення земельних ділянок.

Цільове призначення відіграє ключову роль у реалізації права власності на землю, оскільки визначає допустимі способи її використання. Однак воно не завжди відповідає фактичним потребам власника, що зумовлює необхідність його зміни. Водночас використання землі не за встановленим цільовим призначенням тягне за собою юридичну відповідальність.

Процедура зміни цільового призначення земельної ділянки включає розроблення та погодження проекту землеустрою. Це один із найбільш складних і витратних етапів землеустрою, який потребує значних ресурсів і дотримання встановлених законодавчих норм. Проект землеустрою щодо відведення земельної ділянки зі зміною її цільового призначення є поширеною практикою, яка застосовується у різних випадках.

При виконанні дипломної роботи саме розглядається зміна цільового призначення ділянки з метою продажу права оренди на конкурсній основі, що забезпечить отримання додаткових коштів до бюджету територіальної громади.

Отже, питання цільового використання земель є вкрай актуальним у контексті динамічного розвитку земельних відносин. Загальні положення щодо цієї теми мають бути відомі всім, щоб вони могли реалізовувати свої права та виконувати обов'язки відповідно до законодавства.

Зважаючи назазначене метою дипломної роботи є аналіз процесу та особливостей зміни цільового призначення земельних ділянок на прикладі проекту землеустрою щодо зміни цільового призначення

сільськогосподарських угідь з метою продажу права оренди на конкурсних засадах.

При цьому передбачено виконання таких завдань:

- аналіз нормативно-правових актів України, що регламентують процес зміни цільового призначення земельних ділянок та продаж права оренди;
- дослідження змісту та процедури зміни цільового призначення;
- визначення геодезичних робіт, необхідних під час розроблення проекту землеустрою щодо зміни цільового призначення земельної ділянки;
- розрахунок точності визначення площі земельної ділянки;
- розрахунок нормативної грошової оцінки земельної ділянки.

1. ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ

Зміна цільового призначення земельної ділянки – це процес перегляду та коригування її функціонального використання відповідно до встановлених категорій, визначених Земельним кодексом України. Від цільового призначення залежить можливість використання ділянки для певних видів діяльності, зокрема будівництва та комерційних проєктів.

Часто процедура зміни цільового призначення є необхідною передумовою для ведення підприємницької діяльності чи зведення об'єктів нерухомості. Воно визначає допустиме використання земельної ділянки та перспективу її забудови.

Найпоширенішими випадками зміни цільового призначення є:

- переведення земель з категорії особистого селянського господарства (ОСГ) у житлову забудову;
- зміна призначення земель ОСГ для садівництва або дачного будівництва;
- переведення земель ОСГ у комерційне використання;
- зміна житлового призначення земель на комерційне, зокрема для будівництва магазинів, закладів громадського харчування, туристичної інфраструктури (готелів, пансіонатів тощо);
- переведення земель у категорію промислових, транспортних чи енергетичних об'єктів (для підприємств, складів, автосервісів, автомийок);
- зміна призначення земель на рекреаційне використання.

Важливо враховувати, що зміна цільового призначення неможлива, якщо вона суперечить затвердженому зонуванню території або детальному плану території. У таких випадках перед внесенням змін необхідно розробити та затвердити детальний план, у якому буде передбачено майбутню забудову. Також обов'язковою є підготовка, узгодження та затвердження проєкту землеустрою щодо зміни цільового призначення земельної ділянки.

Закон України № 3563-IX від 6 лютого 2024 року вніс зміни до деяких законодавчих актів України, спрямованих на спрощення процедури зміни

цільового призначення земельних ділянок для залучення інвестицій та прискорення відбудови країни. Згідно з розділом II «Прикінцеві та перехідні положення», цей Закон набуває чинності через три місяці після його опублікування, за винятком пункту 3 цього розділу, який діє з моменту публікації. Враховуючи, що Закон було опубліковано 28 лютого 2024 року у випуску № 7 газети «Голос України», його основні положення набудуть чинності 28 травня 2024 року.

Документ передбачає зміни до таких нормативно-правових актів, як Земельний кодекс України (далі – Кодекс), Закони України «Про державний контроль за використанням та охороною земель», «Про регулювання містобудівної діяльності», «Про Державний земельний кадастр».

Законом доповнено статтю 118 Кодексу новою частиною десятою. Відповідно до неї, клопотання щодо отримання дозволу на розробку землепорядної документації та сама документація реєструються в день їх подання до органів виконавчої влади або місцевого самоврядування, уповноважених передавати земельні ділянки державної чи комунальної власності. Розгляд таких звернень відбувається в порядку їх надходження.

Крім того, у розділ X «Перехідні положення» Кодексу внесено новий підпункт «г» до підпункту 11 пункту 27, який дозволяє під час дії воєнного стану та протягом п'яти років після його припинення або скасування змінювати цільове призначення земельних ділянок без врахування вимог частин 3 і 4 статті 24 Закону. Це не стосується земель природоохоронного, історико-культурного, рекреаційного, оздоровчого та лісгосподарського призначення, а також земель водного фонду.

Встановлення та зміна цільового призначення земель можливі:

- без урахування функціонального призначення території за комплексним планом чи генеральним планом населеного пункту;
- без дотримання класифікатора видів цільового призначення земельних ділянок;

- на підставі висновку уповноваженого органу містобудування та архітектури щодо можливості розміщення об'єкта відповідно до чинних норм і вимог;
- за рішенням власника ділянки шляхом подання заяви про зміну цільового призначення до Державного земельного кадастру;
- без розроблення документації із землеустрою.

Крім того, доповнено підпункт 11 підпункту 24 розділу X «Перехідні положення» Кодексу, що передбачає створення державного реєстру територій, забруднених або потенційно забруднених вибухонебезпечними предметами.

Оскільки, нами передбачається подальший продаж земельної ділянки, то розглянемо механізми цього процесу.

Порядок продажу земельної ділянки або права на неї на конкурентних засадах регулюється статтями 135–139 Земельного кодексу України. Аналіз цих положень свідчить про можливість певних змін у процедурі, зокрема її спрощення або доповнення. Відповідно до частини 1 статті 135 Земельного кодексу, проведення земельних торгів є обов'язковим у таких випадках:

- продаж земельних ділянок (або прав на них), що перебувають у державній чи комунальній власності;
- продаж земель сільськогосподарського призначення незалежно від форми власності;
- реалізація земельних ділянок (або прав на них) через державного виконавця.

Продаж земельної ділянки на конкурентних засадах має складну структуру, що передбачає розподіл ролей між різними учасниками та використання спеціальних інструментів. Відповідно до частини 2 статті 135 Земельного кодексу, земельні торги проходять у форматі електронного аукціону в режимі реального часу через Інтернет. За їхніми результатами укладається договір купівлі-продажу, оренди, суперфіцію або емфітевзису з переможцем, який запропонував найвищу ціну за земельну ділянку чи права на неї або найбільший розмір орендної плати.

Ключовим інструментом у процесі проведення торгів є державна електронна торгова система. Суб'єкти, які можуть брати участь у земельних торгах, визначаються відповідно до статей 135 та 137 Земельного кодексу (див. рисунок 2).

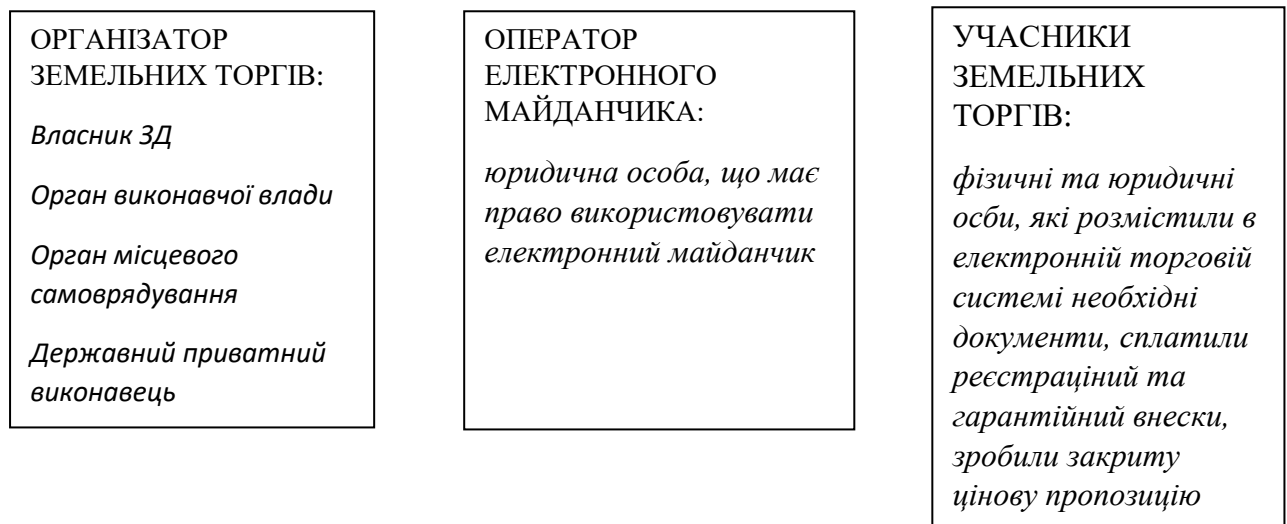

Рисунок 1. Суб'єкти земельних торгів

Як показано на рисунку, організатором земельних торгів може виступати суб'єкт, який має право розпоряджатися земельною ділянкою згідно із законом. Учасники торгів, крім дотримання вимог, зазначених у схемі, повинні відповідати законодавчим критеріям щодо можливості набуття у власність або користування земельної ділянки, що виставляється на торги. До кола учасників також входить суб'єкт переважного права, за умови виконання ним усіх вимог, що висуваються до учасників земельних торгів.

Процесуальний порядок продажу земельної ділянки на конкурентних засадах можна відобразити у вигляді схеми (Рис. 2).

Під час підготовки земельної ділянки (лота) до продажу на земельних торгах організатор формує необхідний пакет документів, зокрема: землевпорядну документацію щодо формування земельної ділянки, витяги з Державного земельного кадастру та Державного реєстру прав на нерухоме майно, витяг про нормативну грошову оцінку, результати експертної оцінки (за необхідності), інформацію про стартову ціну лота, реєстраційні та гарантійні

внески, реквізити для їх сплати, контактні дані для ознайомлення з матеріалами лота, проєкт договору, що укладатиметься на торгах, а також інші важливі відомості.

Земельні торги відбуваються в електронній торговій системі в режимі реального часу через Інтернет. Процедура визначення переможця передбачає можливість учасників покроково підвищувати свої цінові пропозиції протягом трьох раундів торгів.

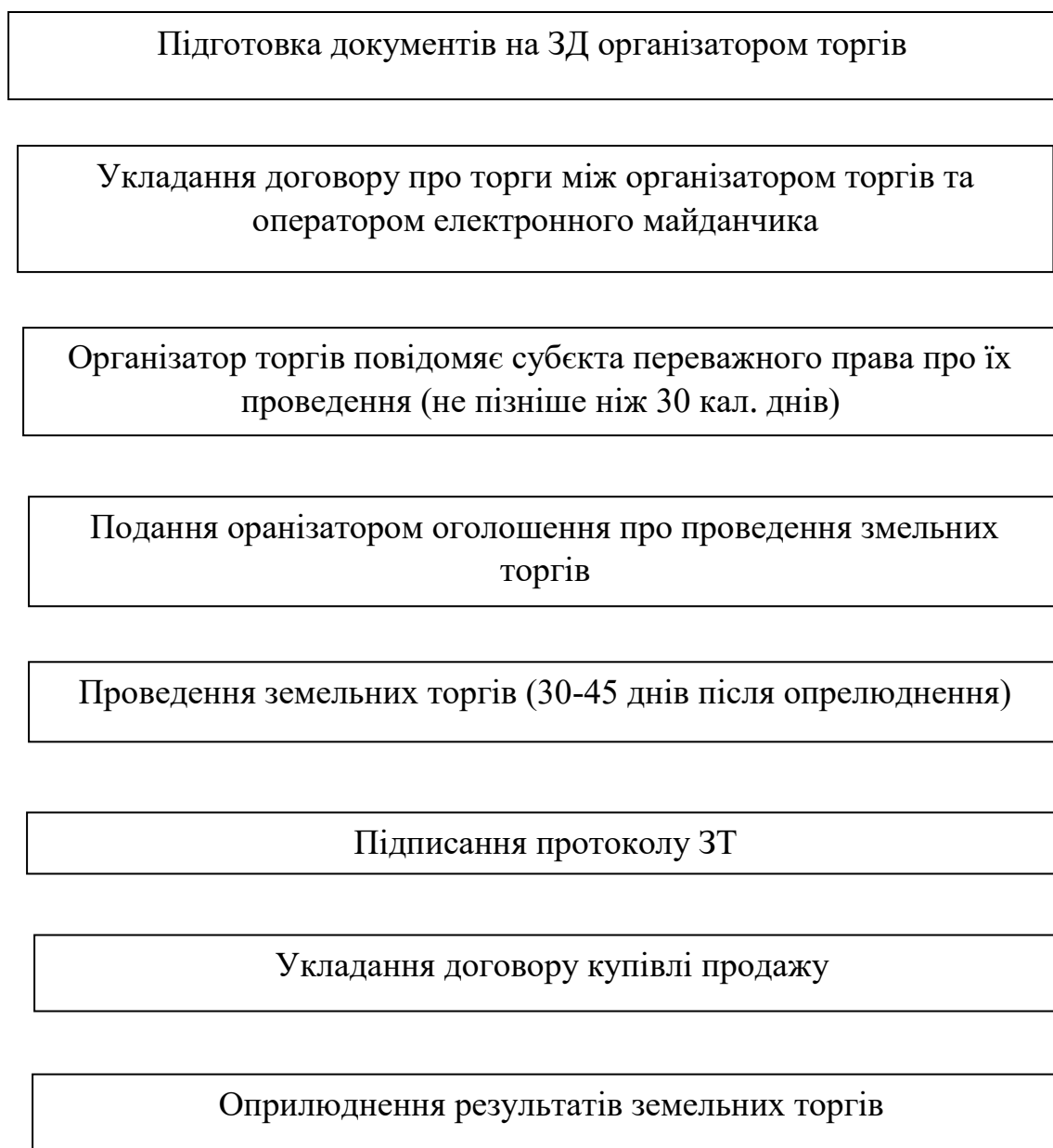

Рисунок 2. Процес продажу на торгах

Продаж земельних ділянок державної та комунальної власності громадянам та юридичним особам у випадках, коли аукціон не є обов'язковим (відповідно до частини 2 статті 134 Земельного кодексу), має певні особливості. Порядок укладання таких угод визначається статтею 128 Земельного кодексу України та включає такі етапи:

1. Подача заяви зацікавленою особою до відповідного органу державної влади чи місцевого самоврядування, який має право розпоряджатися земельною ділянкою (відповідно до ст. 122 Земельного кодексу). До заяви додаються документи, що підтверджують особу заявника, право користування земельною ділянкою (якщо таке є), а також документи про право власності на нерухоме майно (будівлі чи споруди), якщо вони розташовані на цій ділянці.

2. Розгляд заяви уповноваженим органом і ухвалення рішення щодо надання дозволу на розробку проєкту землеустрою для відведення земельної ділянки (якщо такий проєкт відсутній) та/або проведення експертної оцінки вартості ділянки (крім випадків, коли йдеться про земельні ділянки площею понад 50 га, що використовуються для відкритих спортивних і фізкультурно-оздоровчих споруд). У разі відмови орган зобов'язаний надати обґрунтоване пояснення.

3. Сплата авансового платежу.

4. Укладання договору купівлі-продажу, його нотаріальне посвідчення та реєстрація нового права власності.

Отже, можливість вибору процедури продажу земельної ділянки стосується лише осіб, які є власниками приватної земельної власності. Основні відмінності між купівлею-продажем за цивільно-правовою угодою та на конкурентних засадах наведено в таблиці 1.

Таблиця 1.1

Процес продажу земельної ділянки

Критерії	Законодавство
	Конкурсні засади
Процесуальний порядок	Визначено ЗК
Ціна продажу	Конкурентні засади
Кількість учасників	Необмежена
Технологічна складність	Складна для всіх учасників

Отже, можна дійти висновку, що купівля-продаж земельної ділянки – це складний і багатогранний процес, чітко врегульований законодавством України. Водночас для пересічних громадян орієнтування в правових аспектах цього питання може бути непростим. Позитивною стороною цієї процедури є її державна значущість, а також забезпечення належного рівня прозорості всіх етапів угоди.

2. ХАРАКТЕРИТИКА ОБ'ЄКТА

Земельна ділянка, яку проектується для продажу розташована на території Гніздичівської громади. Вона розташована у південно-західній частині Жидачівського району Львівської області. Адміністративним центром є селище міського типу Гніздичів, розташоване за 7 км від районного центру – міста Жидачів та за 97 км від обласного центру – Львова.

Сьогоднішній склад громади подано у табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Населені пункти Гніздичівської ТГ

Територіальна громада	Населені пункти
Гніздичівська ТГ	Покрівці, Лівчиці, Облазниця, Воля - Облазницька, Дунаєць, Жирівське, Гніздичів, Корнелівка, Махлинець, Нове Село, Руда, Ганнівці.

Села, що входять до складу громади, з'єднані між собою та з м. Жидачів дорогами районного значення, які мають гравійне та асфальтове покриття. Згідно з агрогрунтовим районуванням, територія належить до Самбірсько-Жидачівського природно-сільськогосподарського району. Клімат місцевості відзначається достатнім рівнем зволоження, м'якими зимами з частими відлигами та помірно теплим літом без тривалих періодів спеки.

За даними багаторічних спостережень Жидачівської метеостанції, середньорічна температура повітря становить 6,4°C. Загальна сума позитивних температур протягом вегетаційного періоду коливається в межах 2400–2500°C. Вегетаційний період із середньою температурою вище +5°C триває 210 днів, а з температурою понад +10°C – 150–170 днів.

Середньорічна кількість атмосферних опадів становить 410–450 мм, більшість з яких випадає у весняно-літній період. У холодну пору року переважають південно-східні вітри.

Рельєф території представлений слабохвилястою міжрічковою рівниною з переважними схилами до 3° та заплавою річки Стрий.

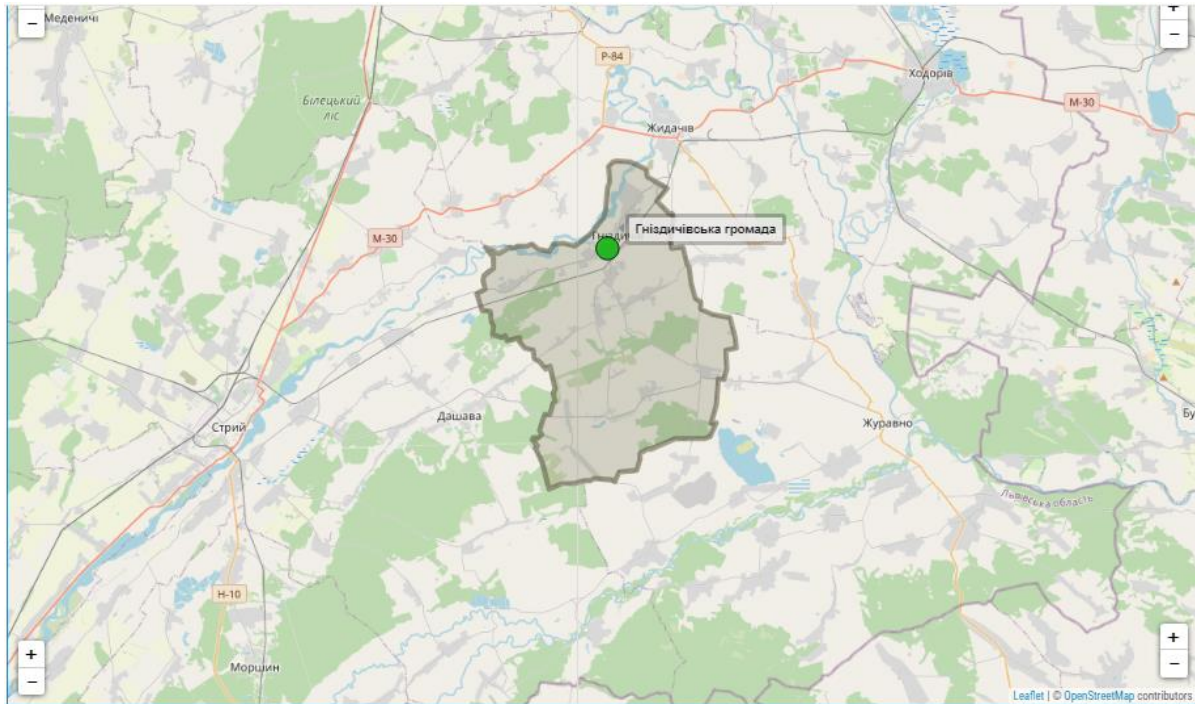

Рис. 2.1 Схема місцязрештування ТГ

Основними типами ґрунтів на території сільської ради є пучно-буроземні опідзолені глеюваті піщано-середньосуглинкові ґрунти, які поширені суцільним масивом у північно-західній частині.

За механічним складом ці ґрунти класифікуються як піщанисто-середньосуглинкові: у верхньому шарі містять 37,8% фізичної глини, 9,7% мулу та 32,2% дрібного піску. Вони мають добрий рівень гумусування – у верхньому шарі його вміст становить 4,43%, а на глибині 50–60 см – 1,50%. Ґрунти середньо забезпечені гідролізованим азотом (5,0 мг/100 г ґрунту), слабо забезпечені рухомим фосфором (6,5 мг/100 г) та середньо – обмінним калієм (13,2 мг/100 г). Реакція ґрунтового розчину нейтральна (рН 6,1), із

заглибленням зростає до рН 6,4. Гідролітична кислотність низька – 0,9 мг-екв./100 г ґрунту, сума увібраних основ складає 29,6 мг-екв./100 г ґрунту, а ступінь насичення основами досить високий – 97%.

Таблиця 2.2.

Ґрунтовий покрив земель Гніздичівської селищної ради Жидачівського району Львівської області

Шифри агрогруп	Назва	Площа	
		га	%
1	2	3	4
176г	Дернові глибокі опідзолені глеюваті легкосуглинкові	34,12	8,24
133г	Лучні опідзолені легкосуглинкові	217,89	52,66
175г	Дернові опідзолені глеюваті середньосуглинкові	14,9	3,62
13д	Підзолесто дернові глеюваті середньоосуглинкові	32,1	7,75
178г	Дернові глибокі та лучні опідзолені глейові легкосуглинкові ґрунти	38,25	9,25
187д	Дерново буроземні опідзолені глеюваті слабощебінюваті піщанисто-середньосуглинкові	29,63	7,16
185д	Лучно-буроземні опідзолені глеюваті піщанисто-середньосуглинкові	46,8	11,32
	ВСЬОГО	413,69	100

Для підвищення родючості ці ґрунти потребують внесення органо-мінеральних добрив та дотримання сівозміни. Вони придатні для вирощування всіх районованих культур регіону.

Найбільшу площу займають дернові глибокі опідзолені глеюваті піщанисто-легкосуглинкові ґрунти, що розташовані в центральній частині господарства.

За механічним складом вони є піщанисто-легкосуглинковими. Вміст гумусу у верхньому горизонті становить 2,53–3,24%, а з глибиною поступово зменшується: на рівні 30–50 см – 1,09–2,53%. Ґрунти середньо та високо забезпечені гідролізованим азотом (3,0–9,3 мг/100 г ґрунту), високозабезпечені рухомим фосфором (23,7–45 мг/100 г) та містять від низької до високої кількості обмінного калію (8,4–25,8 мг/100 г). Вміст загального азоту становить 0,196–0,280%, фосфору – 0,185–0,372%, а калію – 0,96–1,32%.

Реакція ґрунтового середовища варіюється від сильно кислої до нейтральної (рН 4,6–6,5), причому кислотність збільшується з глибиною. Гідролітична кислотність становить 3,6–5,3 мг-екв./100 г ґрунту. Ступінь насичення основами – середній та високий (75–81%).

Окремі ділянки потребують вапнування, а його норма визначається залежно від показника рН. Ґрунти придатні для вирощування всіх районованих сортів сільськогосподарських культур, що дозволяє отримувати високі врожаї.

Середній кадастровий бал сільськогосподарських угідь становить 16, зокрема ріллі – 17,5, сінокосів – 16, а пасовищ – 18 балів.

На території селищної ради розташовані особливо цінні землі загальною площею 662 га. До них належать лучно-буроземні опідзолені глеюваті піщано-середньосуглинкові ґрунти, а також дернові глибокі опідзолені глеюваті піщанисто-легкосуглинкові ґрунти, які займають найбільшу площу в центральній частині господарства.

Для поповнення місцевого бюджету та раціонального використання земельних ресурсів було прийнято рішення про продаж права оренди земельної ділянки комунальної власності на торгах. Рішення ради полягало у включенні до переліку

земельних ділянок для підготовки Лотів для продажу права оренди на них на земельних торгах у формі електронного аукціону та надання дозволу на розроблення проектів землеустрою щодо відведення земельних ділянок зі зміною цільового призначення та виду угідь.

Відповідно до статей 12, 79¹, 83, 122, 127, 135-139 Земельного кодексу України, пункту 34 частини першої статті 26, статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», статей 26, 50 Закону України «Про землеустрій» з метою забезпечення ефективного використання земель, залучення додаткових коштів у місцевий бюджет для реалізації програм соціально- економічного розвитку, враховуючи пропозиції постійної комісії питань земельних відносин, архітектури та просторового планування, інфраструктури та житлово-комунального господарства, Гніздичівська селищна рада вирішила: включити до переліку земельних ділянок для підготовки Лотів для продажу права оренди на них на конкурентних засадах (на земельних торгах у формі електронного аукціону) земельну ділянку площею 12,3938га, що розташована на території Гніздичівської селищної ради (за межами населеного пункту с.Покрівці) Стрийського району Львівської області, кадастровий номер 4621555300:04:000:0582 для ведення товарного сільськогосподарського виробництва (КВЦПЗ 01.01).

Земельна ділянка, що передбачається для відведення, має такі характеристики:

- Місцезнаходження – розташована за межами населених пунктів на території Гніздичівської селищної ради (поза межами с. Покрівці), Стрийського району, Львівської області.

- Категорія земель – сільськогосподарського призначення (код 100).
- Цільове призначення – землі запасу, тобто ділянки, що не перебувають у власності або користуванні фізичних чи юридичних осіб (шифр згідно з класифікатором – 16.00).
- Склад угідь – сіножаті (відповідно до класифікації видів земельних угідь – код 002.01).

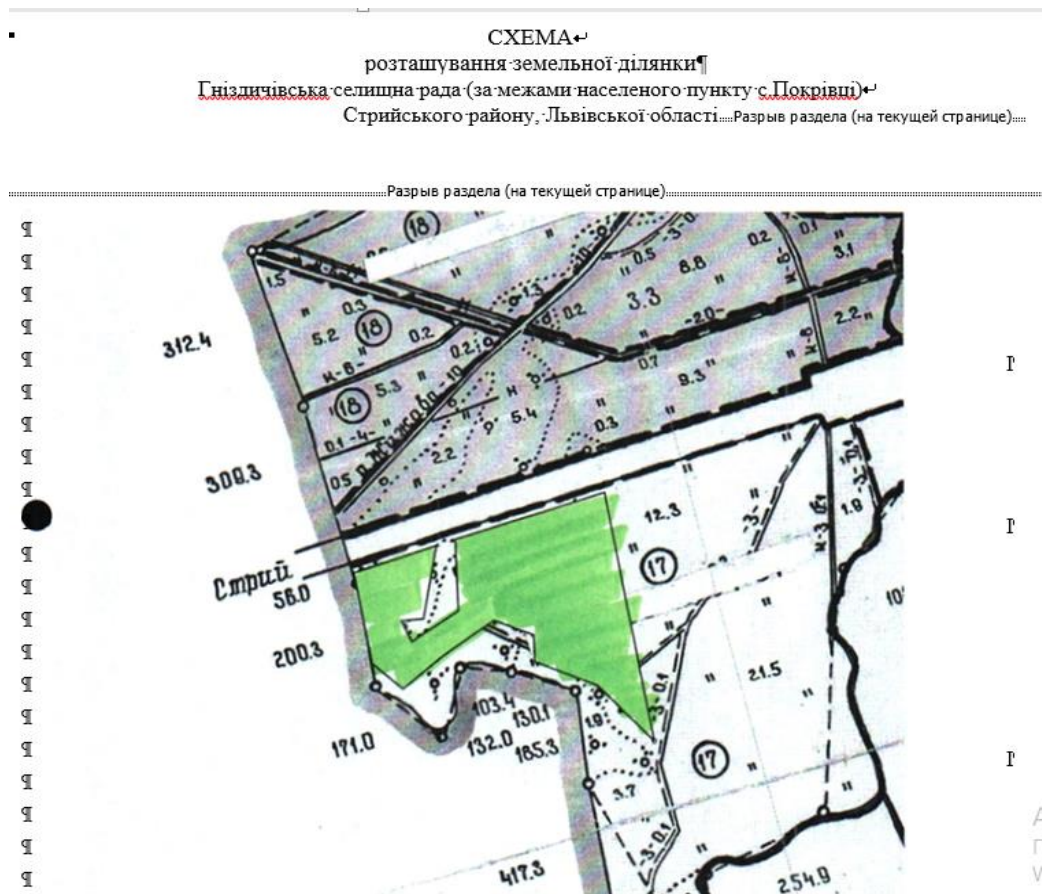

Рисунок 2.2 Схема розташування

Межі земельної ділянки були визначені шляхом безпосереднього обстеження на місцевості та погоджені з власниками та землекористувачами суміжних ділянок. Інформація про встановлені межові знаки відображена у відповідних документах і є складовою частиною кадастрового плану.

Рисунок 2. Викопіювання з плану

3. ПОКРОКОВА ЗМІНА ЦІЛЬОВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Земля – найбільше багатство України. Вона має визначене цільове призначення, яка затверджене Земельним кодексом, Порядком ведення ДЗК.

Сьогодні ЗК визначено 9 категорій земель:

1. сільськогосподарського призначення;
2. житлової, громадської забудови;
3. природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення;
4. оздоровчого призначення;
5. рекреаційного призначення;
6. історико-культурного призначення;
7. лісгосподарського призначення;
8. водного фонду;
9. промисловості оборони та іншого призначення.

Коди і класифікатори видів цільового використання відображені у Порядку ведення ДЗК.

Звертаємо вашу увагу, що наразі діє перехідний період щодо порядку зміни цільового призначення земельних ділянок. З одного боку, стаття 20 Земельного кодексу України дозволяє зміну цільового призначення приватних земельних ділянок за заявою власника без необхідності розробки проекту землеустрою.

Однак такий порядок можливий лише за умови:

- внесення до Державного земельного кадастру (ДЗК) відомостей про функціональне призначення території, де розташована ділянка;
- наявності у населеного пункту затвердженої містобудівної документації (генеральний план, детальний план території, план зонування).

За дотримання цих умов зміну цільового призначення можна здійснити без розробки проекту землеустрою.

Процес зміни цільового призначення з ОСГ на забудову передбачає два варіанти:

1. Якщо містобудівна документація є, і функціональне призначення території внесено до ДЗК – зміна можлива без проекту землеустрою.

2. Якщо містобудівна документація є, але функціональне призначення території не внесено до ДЗК – необхідно розробляти проект землеустрою.

Якщо ж містобудівна документація для цієї території відсутня, змінити цільове призначення ділянки на будівництво та обслуговування житлового будинку поки що неможливо.

Покрокова схема зміни цільового призначення подана на рис.

Крок 1. Перевірка можливості зміни ЦП

Отримання викопіювання з ГП населеного пункту або зі схеми викопіювання публічної карти, де вказати цільове призначення ЗД

Крок 2. Підстава зміни цільового призначення

Підготовка нотаріально завіреної зави або рішення на основі якого необхідно розробити проект землеустрою (ст. 20 ЗКУ)

Крок 3. Розробка проекту землеустрою

Розробкою проекту землеустрою займається землевпорядна організація, яка у своєму штаті обов'язково має сертифікованого інженера землевпорядника. Укладається договір на даний вид робіт.

Крок 4. Погодження проекту землеустрою.

Після отримання проекту власник повинен подати заяву до сільської, селищної чи міської ради, а якщо ділянка розташована за межами населеного пункту – до місцевої райдержадміністрації, з проханням затвердити зміну цільового призначення.

Крок 5. Внесення відомостей до кадастру

Крок 6. Отримання правовстановлюючих документів із реєстру речових прав

Рисунок 3.1. Покрокова схема процесу зміни цільового призначення

Із зазначеного варто зауважити, зміна цільового використання державної чи комунальної власності відбувається на основі рішення органу місцевого самоврядування. У нашому випадку Гніздичівської ТГ. Проект землеустрою розробляється на основі заяви та умов договору між виконавцем робіт та замовником.

Якщо б змінював цільове призначення власник ЗД, то це відбувається виключно за його ініціативи без дозволу ОМС (ст.20 п.3. ЗКУ). Поряд з тим місцеві органи влади за заявою власника повинні затвердити цей проект, якщо вона знаходиться в межах населеного пункту, якщо за межами, то місцева райдерждміністрація.

Виконавчий орган влади зобов'язаний протягом 10 днів ухвалити рішення: затвердити проект або надати обґрунтовану відмову.

Підставами для відмови можуть бути:

- невідповідність нового цільового призначення вимогам законодавства та нормативно-правових актів;
- невідповідність цільового призначення вимогам містобудівної або землепорядної документації.

При відмові про затвердження такої документації, власник має право оскаржити рішення у судовому порядку.

Надалі нову інформацію вноситься у систему ДЗК за заявою та наявності електронного документа і проекту відведення. Отримавши витяг з ДЗК

4. ТОПОГРАФО-ГЕОДЕЗИЧНІ РОБОТИ

Для виконання землевпорядних, геодезичних робіт відбувалося за допомогою приладів та механізмів, які повинні бути на балансі: 1 (один) двочастотний GPS-приймач та 1 (один) електронний тахеометр, які мають чинні метрологічні повірки, автомобіль - 1 (один), комп'ютери - 1 (один), ноутбуки - 3 (три), ліцензійне програмне забезпечення для обробки геодезичних, картографічних, та землевпорядних робіт «Digitals» (3 робочих місць), МФУ (формат А4) - 3 (три).

Перед початком робіт було проведено топографо-геодезичні дослідження для визначення просторових параметрів земельної ділянки. Виконано рекогносрування території та встановлено межі зони виконання топографо-геодезичних робіт.

Для координатної основи під час землеустрою використовувалася мережа постійно діючих референсних GNSS-станцій компанії ZAKPOS. Базові станції були визначені в системі координат SK63(1).

Координати точок земельної ділянки визначалися за допомогою GNSS-приймача Trimble 5800 (сертифікат калібрування №200/658 від 16.08.2022 р.). Спостереження проводилися в режимі реального часу (RTK) із використанням референсних станцій мережі ZAKPOS. Максимальна середньоквадратична похибка під час вимірювань не перевищувала 0.05, що відповідає вимогам точності.

Підключення до серверу мережі здійснювалося через мобільний інтернет-зв'язок за стандартом GSM/GPRS від оператора ПрАТ «Київстар» (інтернет-адреса серверу: gnss.org.ua, порт: 20059). Коригувальні поправки передавалися у форматі RTCM v3.x.

Для формування коригувальних поправок застосовувалася технологія мережевого RTK Master Auxiliary Corrections (MAX), яка є відкритим стандартом, затвердженим комітетом RTCM 104. Ця технологія забезпечує генерацію поправок у режимі реального часу від декількох базових станцій, одна з яких є головною (Master), а решта – допоміжними (Auxiliary). Вибір

станцій здійснювався автоматично залежно від розташування приймача. Розрахунок RTK-поправок виконувався за допомогою програмного комплексу Leica GNSS Spider v4.3, встановленого на сервері мережі.

Перехід до місцевої системи координат (MSK-46), пов'язаної із системою УСК-2000, здійснювався за допомогою модуля перерахунку координат програмного забезпечення "Digitals".

Обробка польових вимірювань проводилася в середовищі "Digitals" на персональному комп'ютері. У результаті було створено цифрову модель (dmf-файл) та підготовлено обмінний файл у форматі XML для державної реєстрації земельної ділянки відповідно до Закону України «Про державний земельний кадастр».

Після завершення зазначених робіт і обробки отриманих даних було підготовлено планово-картографічні матеріали щодо відведення земельної ділянки.

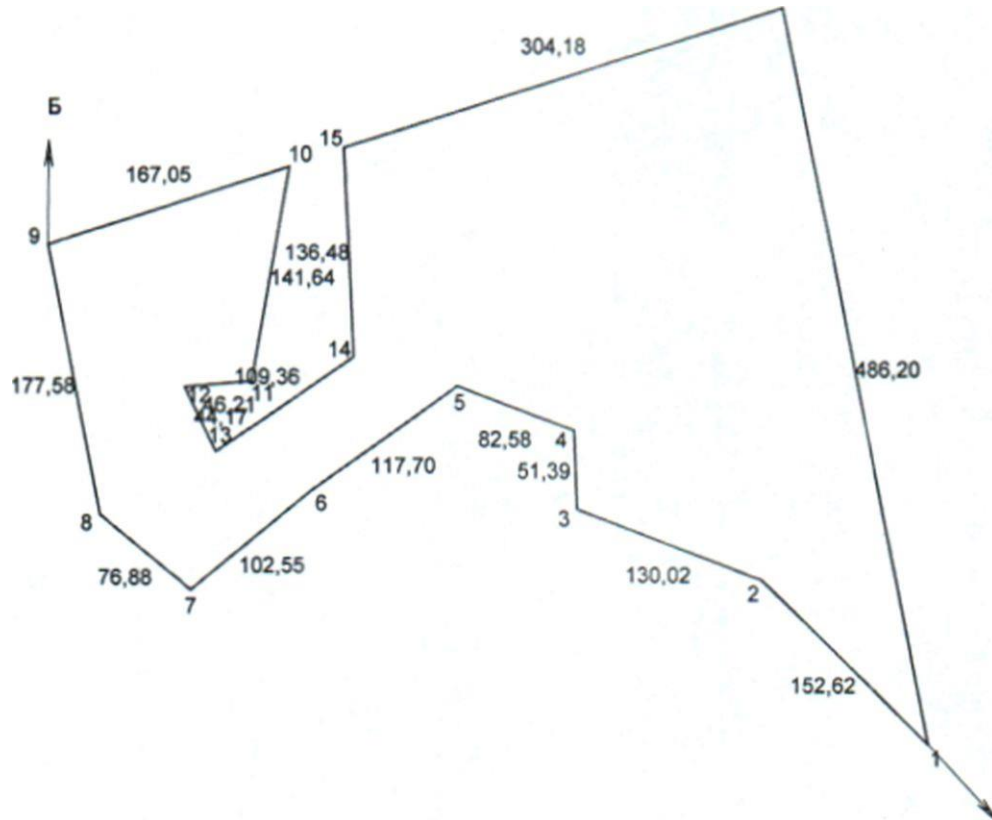

Рисунок 4.1 План земельної ділянки

Після затвердження проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки комунальної власності зі зміною цільового призначення із "земель запасу (земельні ділянки кожної категорії земель, які не надані у власність або користування громадянам чи юридичним особам)" (код згідно КВЦПЗ -16.00) на "для ведення товарного сільськогосподарського виробництва" (код згідно КВЦПЗ - 01.01) та зі зміною виду угідь з "сіножаті" на "рілля", запроектована земельна ділянка буде віднесена до:

- категорія земель - землі сільськогосподарського призначення (код - 100);.
- цільове призначення - для ведення товарного сільськогосподарського виробництва, шифр згідно класифікатора видів цільового призначення земельних ділянок - 01.01;.
- склад угідь згідно класифікації видів земельних угідь (КВЗУ) - рілля (12.3938 га) (код - 001.01).

Таблиця 4.1

Проектні рішення та відомості

№	Площа угіддя, що підлягає трансформації,	Існуючий стан	Згідно проекту
1	12,3938 га	Сіножаті (код - 002.01)	Рілля (код-001.01)

Відповідно до пункту 2 статті 20 Земельного кодексу України, віднесення земельних ділянок до певної категорії та визначення їхнього цільового призначення здійснюється наступним чином:

- Для земельних ділянок, що перебувають у розпорядженні органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, це здійснюється за рішенням відповідного органу.
- Для земельних ділянок приватної власності – безпосередньо їхніми власниками.

Згідно з пунктом 3 статті 20 Земельного кодексу України, категорія земель та їхнє цільове призначення визначаються в межах функціонального призначення території, що встановлене затвердженим комплексним планом просторового розвитку територіальної громади або генеральним планом населеного пункту.

Визначення цільового призначення земельної ділянки може здійснюватися без дотримання зазначених вимог у випадках передачі земель державної або комунальної власності відповідно до частини третьої статті 24 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності».

Категорія земель та вид цільового призначення встановлені на відповідній правовій підставі.

Розрахунок площі земельної ділянки підтверджується каталогом координат вершин кутів повороту меж ділянки. У цьому каталозі зазначені координати вершин кутів поворотів та їх позначення.

Після обробки даних встановлено, що площа земельної ділянки становить 12,3938 га. Розрахунок площі ділянки, яка планується для надання в оренду зі зміною її цільового призначення, проводився аналітичним методом із використанням формул (4.1) та (4.2):

$$S = \frac{1}{2} \sum X_i(Y_{i+1} - Y_{i-1}) \quad 4.1$$

$$S = \frac{1}{2} \sum Y_i(X_{i+1} - X_{i-1}) \quad 4.2$$

де: S – площа земельної ділянки;

X, Y – координати кутів поворотів зовнішніх меж ділянки.

Результати обчислень представлені у таблиці 4.1

ВІДОМІСТЬ

обчислення координат вимірюваних точок GPS та оцінки їх точності

Гніздичівська селищна рада Львівська область, Стрийський район,

Гніздичівська селищна рада (за межами населеного пункту с . Покрівці)

Вихідний пункт	Назва точки	dN(M)	dE(M)	Довжина нсктора(м)	Обрах. точність	X	Y
STRY	1	3310.650	11226.780	11704.74	0.016	xxxxx77.480	xxxxx 11.030
STRY	2	3417.030	11117.350	11630.63	0.015	xxxxx 83.860	xxxxx 01.600
STRY	3	3462.880	10995.680	11528.07	0.026	xxxxx29.710	xxxxx 79.930
STRY	4	3514.240	10993.840	11541.85	0.015	xxxxx 81.070	xxxxx 78.090
STRY	5	3542.360	10916.200	11476.57	0.030	xxxxx 09.190	xxxxx 00.450
STRY	6	3475.110	10819.600	11363.98	0.022	xxxxx 641.940	xxxxx 03.850
STRY	7	3410.300	10740.120	11268.55	0.015	xxxxx 77.130	xxxxx 24.370
STRY	8	3459.210	10680.810	11227.01	0.024	xxxxx 26.040	xxxxx 65.060
STRY	9	3633.460	10646.580	11249.52	0.029	xxxxx 00.290	xxxxx 30.830
STRY	10	3684.820	10805.540	11416.54	0.018	xxxxx 51.650	xxxxx 89.790
STRY	II	3545.420	10780.470	11348.50	0.026	xxxxx 12.250	xxxxx 64.720
STRY	12	3541.750	10736.450	11305.54	0.029	xxxxx 08.580	xxxxx 20.700
STRY	I3	3500.180	10756.630	11311.77	0.017	xxxxx 67.010	xxxxx 90.880
STRY	14	3560.700	10847.720	11417.16	0.026	xxxxx 27.530	xxxxx 31.970
STRY	I3	3697.040	10841.610	11454.63	0.018	xxxxx 63.870	xxxxx 25.860
STRY	16	3787.530	10701.700	*>».7.	0.020	xxxxx 54.360	xxxxx 16.270

Таблиця 4.2

КАТАЛОГ
координат кутів зовнішніх меж землекористування
Гніздичівська селищна рада Львівська область, Стрийський район,
Гніздичівська селищна рада (за межами населеного пункту с.Покрівці для
ведення товарного сільськогосподарського виробництва

№ з/п	Назва точки	Координати БК63(1) (м)		Координати М8К-46 (м)		Відстань м)	Дирекційні кути	Внутрішні кути
		Х	У	Х	У			
1	1	xxxxx 77	xxxxx 11	xxxxx 57	xxxxx 47	153	xxxxx *25"	xxxxx '14"
2	2	xxxxx 84	xxxxx 02	xxxxx 64	xxxxx	130	xxxxx 38'54"	xxxxx '30"
3	3	xxxxx 30	xxxxx 80	xxxxx 11	xxxxx 817	51	xxxxx '54"	xxxxx Ю1"
4	4	xxxxx 81	xxxxx 78	xxxxx	xxxxx 15	83	xxxxx 35"	xxxxx '19"
5	5	xxxxx 09	xxxxx 00	xxxxx 91	xxxxx	118	xxxxx *20"	xxxxx '15
6	6	xxxxx 42	xxxxx 04	xxxxx 24	xxxxx 41	103	xxxxx '19"	xxxxx 0Г
7	7	xxxxx 77	xxxxx 24	xxxxx 60	xxxxx 61	77	xxxxx "	xxxxx 41"
8	8	xxxxx 26	xxxxx	xxxxx 09	xxxxx 02	178	xxxxx '10"	xxxxx
9	9	xxxxx 00	xxxxx 31	xxxxx 84	xxxxx 69	167	xxxxx '40"	xxxxx 31"
10	10	xxxxx 52	xxxxx 90	xxxxx	xxxxx 28	142	xxxxx 43"	xxxxx "
11	11	xxxxx 12	xxxxx 65	xxxxx 95	xxxxx 2	44	xxxxx '03"	xxxxx '40"
12	12	xxxxx 09	xxxxx 21	xxxxx 91	xxxxx 58	46	xxxxx '21"	xxxxx '42"
13	13	xxxxx 67	xxxxx	xxxxx 50	xxxxx 78	109	xxxxx '00"	xxxxx *21"
14	14	xxxxx 28	xxxxx 32	xxxxx	xxxxx 70	136	xxxxx '03"	xxxxx 58"
15	15	xxxxx 64	xxxxx 26	xxxxx	xxxxx 64	304	xxxxx "	xxxxx "
16	16	xxxxx 54	xxxxx 16	xxxxx 34	xxxxx 55	486	xxxxx '40"	xxxxx 5'55"
						2 327		xxxxx

ВІДОМІСТЬ
обчислення площі земельної ділянки
Гніздичівська селищна рада Львівська область, Стрийський район,
Гніздичівська селищна рада (за межами населеного пункту с.Покрівці для
ведення товарного сільськогосподарського виробництва

№	Координати		Різниці		Добутки	
	X	Y	$X_{(k-1)} - X_{(k+1)}$	$Y_{(k+1)} - Y_{(k-1)}$	$X \cdot (Y_{(k+1)} - Y_{(k-1)})$	$Y \cdot (X_{(k+1)} - X_{(k-1)})$
1	xxxxx 77,48	xxxxx 11,03	-106,38	-109,43	- xxxxxx 470,6364	-142380165,3714
2	xxxxx 83,86	xxxxx 01,6	-152*23	-231,1	-1260554330,046	-203729652,568
3	xxxxx 29,71	xxxxx 79,93	-97,21	-123,51	-673701315,4821	-130084470,9953
4	xxxxx 81,07	xxxxx 78,09	-79,48	-79,48	- xxxxxx 051,4436	-106358394,5932
5	xxxxx 09,19	xxxxx 00,45	39,13	-174,24	-950428529,2656	52359870,6085
6	xxxxx 41,94	xxxxx 03,85	132,06	-176,08	- xxxxxx 3352,7952	176696788,431
7	xxxxx 77,13	xxxxx 24,37	15,9	-138,79	-7 xxxxxx 0759,8727	21272997,483
8	xxxxx 26,04	xxxxx 65,06	-223,16	-93,54	- xxxxxx 719,7816	-298557966,7896
9	xxxxx 00,29	xxxxx 30,83	-225,61	124,73	xxxxxx 7240,1717	-301828013,5563
10	xxxxx 51,65	xxxxx 89,79	88,04	133,89	xxxxxx 0087,4185	117796621,1116
11	xxxxx 12,25	xxxxx 64,72	143,07	-69,09	-3 xxxxxx 069,3525	191422612,4904
12	xxxxx 08,58	xxxxx 20,7	45,24	-23,84	-1 xxxxxx 252,5472	60527532,468
13	xxxxx 67,01	xxxxx 40,88	-18,95	111,27	6 xxxxxx 98,2027	-25353979,676
14	xxxxx 27,53	xxxxx 31,97	-196,86	84,98	xxxxxx 745,4994	-263404973,6142
15	xxxxx 63,87	xxxxx 25,86	-226,83	284,3	1550817798,241	-303504405,8238
16	xxxxx 54,36	xxxxx 6,27	386,39	385,17	xxxxxx 4770,8412	517112023,5653
1	xxxxx 77,48	xxxxx 11,03	476,88	94,76	516866286,0048	638261451,9864
			Сума: 0,000	Сума: 0,000	Сума: 247875,156400	Сума: 247875,156400
					Площа: 12,3938 га	Площа: 12,3938 га

Згідно з результатами топографо-геодезичних досліджень, площа земельної ділянки становить 12,3938 га. Межі ділянки визначені відповідно до документації щодо встановлення її меж.

Додаткова інформація:

1. Грунтові, геоботанічні та інші обстеження земель
 - Не проводилися.
2. Наявність будівель, споруд та речових прав на них
 - Будівлі та споруди на земельній ділянці відсутні.
3. Обмеження у використанні земель
 - Обмеження та обтяження на земельній ділянці відсутні.

Топографо геодезичні роботи повинні бути сконцентровані у електронному документі та проекті землеустрою. Склад документації включає:

Пояснювальну записку

Заява. (про дотримання вимог ст.28 ЗУ «Про землеустрій»)

Схема розташування ЗД.

Викопіювання з ПКК

Заява на виконання робіт

Документи, що посвідчують особу землевласника (землекористувача)

Рішення сесії місцевої влади (дозвіл на розробку проекту землеустрою)

Завдання на виконання робіт

План земельної ділянки

Кадастровий план земельної ділянки

Каталог координат зовнішніх меж земельної ділянки (МСК-46)

Акт приймання передачі межових знаків на зберігання

Список межових знаків, переданих на зберігання

Кроки межових знаків

Матеріали геодезичних вишукувань та землевпорядного проектування

Схема GNSS-спостережень

Відомість про контроль диференційного поля

Відомість оброблення векторів (електронний польовий журнал)

Відомість обчислення координат вимірних точок gpr та оцінки їх точності

Схема прив'язки до геодезичних пунктів Державної геодезичної мережі

План відведення земельної ділянки

Відомості про обчислення площі земельної ділянки

Перелік обтяжень прав на земельну ділянку, обмежень на її використання та наявні земельні сервітути

Акт перенесення в натуру (на місцевість) меж охоронних зон, зон санітарної охорони, санітарно-захисних зон і зон особливого режиму використання земель за їх наявності

План меж зон обмежень (обтяжень) та сервітутів

Договір на виконання ПВР з геодезії та топоірафії

Виписка координат та висот пунктів ДГМ із Банку геодезичних даних

Реєстраційні посвідчення

Свідоцтво про перевірку техніки

Сертифікат інженера-землевпорядника

У результаті проведених робіт було сформовано кадастровий план земельної ділянки

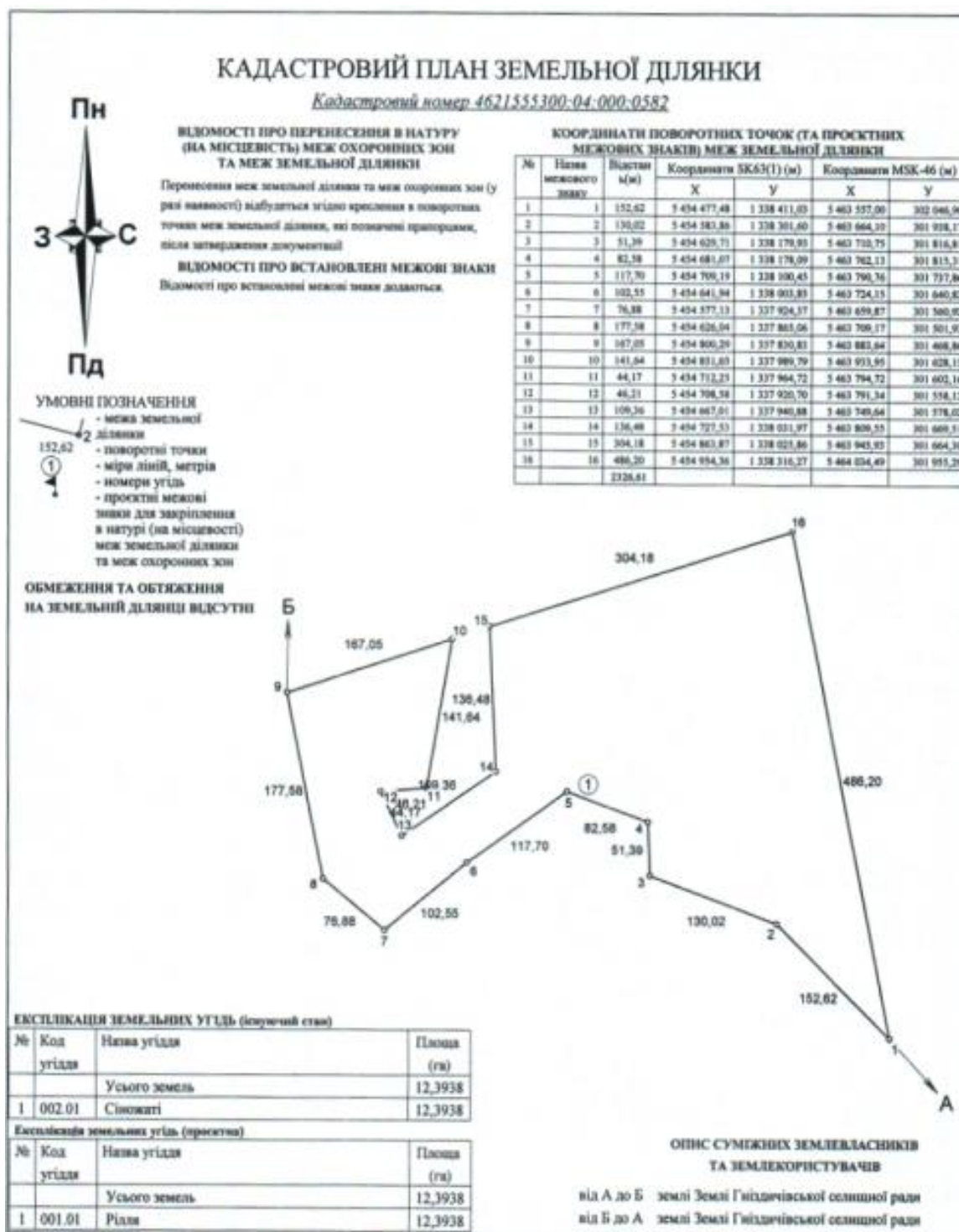

Рисунок 4.2 Кадастровий план

5. ПРОЦЕС ПРОВЕДЕННЯ АУКЦІОНІВ

Продаж права на оренду земельної ділянки державної та комунальної власності здійснюються на земельних торгах. Вони проводяться в електронній торговій формі.

Відповідно до Земельного кодексу України, проведення земельних торгів є обов'язковим при продажу прав на земельні ділянки державної та комунальної власності, а також при передачі їх у користування за рішенням Верховної Ради Автономної Республіки Крим, Ради міністрів АРК, відповідних органів виконавчої влади та місцевого самоврядування.

Середня кількість учасників аукціону зазвичай не перевищує трьох осіб, хоча такі торги є найбільш популярними серед усіх земельних аукціонів у системі. Фінансовий результат від їх проведення для бюджетів різних рівнів перевищує 1 мільярд гривень. Однак продаж земельних ділянок сільськогосподарського призначення приватної форми власності через аукціони поки що не набув значного попиту.

До ключових аспектів організації земельних торгів щодо сільськогосподарських земель належать такі:

- Земельні торги проводяться у формі електронного аукціону в режимі реального часу. Об'єктами продажу можуть бути земельні ділянки сільськогосподарського призначення або права на них (оренда, емфітевзис) із певними обмеженнями щодо державної та комунальної власності.

Законодавчі обмеження передбачають, що:

- земельні ділянки сільськогосподарського призначення державної та комунальної власності не можуть бути об'єктами продажу (ч. 7 ст. 130 ЗК України);
- максимальна площа земельної ділянки сільськогосподарського призначення державної та комунальної власності, яка може бути виставлена на торги (оренда, емфітевзис), не повинна перевищувати 20 га (ч. 3 ст. 136 ЗК України).

Підстави проведення земельних торгів щодо земель сільськогосподарського призначення (відповідно до Земельного кодексу України):

- ініціатива власника щодо продажу земельної ділянки приватної власності або прав на неї на конкурентних засадах;
- передача в користування (оренду, емфітевзис) земель державної чи комунальної власності (за винятком випадків, передбачених ч. 2, 3 ст. 134 ЗК України та підп. 2 п. 27 "Перехідних положень" ЗК України);
- продаж земельних ділянок або прав емфітевзису на них державним чи приватним виконавцем у межах примусового виконання рішень згідно із Законом України "Про виконавче провадження".

Організатором торгів (ч. 2 ст. 135 ЗК України) може бути:

- власник земельної ділянки — у разі її продажу;
- особа, яка має право виступати орендодавцем — у разі передачі в оренду;
- державний чи приватний виконавець — у разі примусового продажу земельної ділянки або прав на неї.

При проведенні торгів визначені наступні етапи (ст. 135 ЗК України):

1. Підготовчий етап. Організатор готує лоти до торгів, реєструє права на земельну ділянку, визначає стартову ціну або розмір річної орендної плати, встановлює дату торгів (не раніше ніж через 30 і не пізніше ніж через 45 днів після оголошення) та укладає договір із оператором електронного майданчика.
2. Організаційний етап. Оголошення про торги публікується в електронній системі разом із підтверджуючими документами. Один лот може включати тільки одну земельну ділянку або право на неї.
3. Етап проведення торгів. Аукціон відбувається в режимі реального часу на електронному майданчику.
4. Оформлення результатів. Переможець аукціону укладає договір, який реєструється відповідно до законодавства.

Таким чином, земельні аукціони є ефективним механізмом розподілу земельних ресурсів, однак ринок приватних земель сільськогосподарського призначення поки що не демонструє значного попиту.

Оголошення про проведення земельних торгів щодо кожного лота має відповідати вимогам, визначеним у ч. 4 ст. 137 Земельного кодексу України. Організатор зобов'язаний не пізніше ніж за 30 календарних днів до дня торгів письмово повідомити суб'єктів, які мають переважне право на купівлю земельних ділянок сільськогосподарського призначення, відповідно до ст. 130-1 Земельного кодексу України. На цьому етапі також здійснюється реєстрація учасників торгів. Особи, які бажають взяти участь, подають заяву через особистий кабінет в електронній торговій системі, додаючи необхідні документи, що підтверджують їх відповідність вимогам ст. 130 Земельного кодексу України (перелік документів встановлює Уряд).

Учасники торгів повинні сплатити реєстраційний і гарантійний внески, розмір яких визначений у ч. 7 ст. 135 Земельного кодексу України. Реєстраційний внесок не повертається (за винятком випадку, передбаченого ч. 3 ст. 138), а гарантійний внесок повертається всім учасникам, крім переможця (з урахуванням винятків, встановлених ч. 10 ст. 135). Аукціон проводиться за умови реєстрації не менше двох учасників, за винятком випадків, передбачених законодавством.

Організатор має право скасувати торги, якщо отримано документи, які потребують внесення змін у землевпорядну чи землеоціночну документацію або встановлюють заборону на відчуження чи передачу ділянки в користування.

Під час проведення аукціону в електронній торговій системі користувачі можуть спостерігати за ходом торгів у режимі реального часу. Інформація про учасників залишається конфіденційною до завершення аукціону. Торги проходять у три раунди, протягом яких учасники можуть підвищувати свої цінові пропозиції. Мінімальний крок аукціону становить 1% стартової ціни

лота, тоді як максимальний крок не обмежується. Якщо учасник не подає нову цінову пропозицію, то його попередня пропозиція вважається чинною.

Переможцем торгів визнається той, хто запропонував найвищу ціну за земельну ділянку або право емфітевзису чи оренди. Після завершення торгів система автоматично формує протокол, який підписується організатором та переможцем у визначені строки: три робочі дні для переможця та шість для організатора. Документ засвідчується електронним підписом і є підставою для укладення договору купівлі-продажу чи оренди.

Договір між організатором і переможцем має бути підписаний протягом 20 робочих днів після формування протоколу. Якщо переможець не відповідає законодавчим вимогам, організатор має право не підписувати протокол і не укладати договір. У разі відмови переможця від підписання протоколу або договору він втрачає право на участь у подальших торгах щодо цього лота.

Торги вважаються завершеними після сплати переможцем вартості земельної ділянки чи відповідних платежів за користування нею, а також витрат на підготовку лота. Організатор публікує результати торгів відповідно до вимог ст. 139 Земельного кодексу України. Однак торги можуть бути визнані такими, що не відбулися, або їх результати можуть бути оскаржені в суді (ст. 138). Право власності на ділянку набувається після державної реєстрації.

Таким чином, земельні аукціони спрямовані на забезпечення прозорості процедури, запобігання корупційним ризикам і створення конкурентного середовища під час отримання прав на земельні ділянки сільськогосподарського призначення.

Нормативна грошова оцінка земельної ділянки є тим елементом у проведенні аукціону, як визначником величини стартової ціни продажу. Для її визначення використовують Методику номативної грошової оцінки земельної ділянки за формулою:

$$Ц_n = П_d \times Н_{рд} \times К_{м1} \times К_{м2} \times К_{м3} \times К_{м4} \times К_{цп} \times К_{мц} \times К_{ні}$$

Вихідні дані для земель громадської та житлової забудови, промисловості, зв'язку, транспорту, оборони та енергетики, рекреаційного призначення, таЗД, які не відносяться до категорії земель за основним ЦП

Коефіцієнт, що враховує особливості землекористування СГ угідь визначається за такою формулою:

$$Кмц = Кпсгр \times Багр : Бпсгр,$$

Де,

Кпсгр — коефіцієнт, що враховує розміщення відповідно до природно-сільськогосподарського районування для конкретного угіддя, визначений у додатку 9 методики [20].

Багр - бал бонітету відповідної агровиробничої групи ґрунту у відповідних угіддях;

Бпсгр — середній бал бонітету кожного угіддя природно-сільськогосподарської зони, який визначається в додатку 9 методики [20].

Таблиця 5.1

Нормативна грошова оцінка земельної ділянки

Цільове використання	Пд	Нрд	Км1	Км2	Км3	Км4	Кцп	Кмц	Кні	Цн
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
рілля	12,3839	27520	1	1	1	1	1	0,77	1,177	308868,1
За 1 га										24941,1

Таким чином нормативна грошова оцінка 1 га ріллі складає 24941,1 грн.

6.ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО ПРИРОДНОГО СЕРЕДОВИЩА

Охорона навколишнього природного середовища регулюється Законом України "Про охорону навколишнього природного середовища" від 25 червня 1991 року.

Охорона навколишнього природного середовища включає систему правових, економічних заходів, що спрямовані на зменшення забруднення навколишнього середовища через господарську діяльність.

В сільському господарстві важливе значення має система заходів, спрямована на раціональне використання земель, захист їх від шкідливих антропогенних впливів, а також на підвищення родючості ґрунтів.

Господарська діяльність суспільства спрямована на вирощування необхідної кількості екологічно чистих Продуктів харчування. Супроводжується руйнівним впливом на основні екологічні чинники довкілля: землю, воду, повітря, природні фіто і зооценози.

Технології вирощування, які включають в себе обробіток ґрунту, використання неорганічних добрив, хімічних засобів боротьби з шкідниками і хворобами повинні опрацьовуватись з глибоким знанням справи, науковообґрунтовано, щоб зберегти життєве середовище екологічно придатним для життєдіяльності людей. Важливе місце в охороні природи належить екологічному моніторингу, систематичному спостереженню за станом природних чинників.

Стан ґрунтів та використання земельних ресурсів

Гніздичівська ТГ розташована в східній частині Стрийського району. В процесі формування ґрунтів рельєф відіграє значну роль в поєднанні з кліматичними умовами, ґрунтотвірним породами, зволоженням та діяльністю людини, що призводить до утворення різних ґрунтів.

Формування ґрунтів відбулося в тісному поєднанні двох процесів ґрунтоутворення - підзолистого і дернового. Тому залежно від інтенсивного

прояву того чи іншого процесу ґрунтоутворення і утворилися різні типи і підтипи ґрунтів з характерними властивостями і природною родючістю. Враховуючи категорії земель, крутизну схилів, агротехніку вирощування сільськогосподарських культур, для земель сільської ради розроблено комплекс обробітку ґрунту і поліпшенню угідь. На території сільської ради агротехнічні заходи застосовуються для збереження та збільшення вмісту гумусу (внесення органічних добрив), використовуються бактеріальні добрива для інокуляцій насіння бобових багаторічних трав з метою збагачення ґрунтів на азот.

На території Гніздичівської ТГ актуальним є питання наявності ґрунтів з високою кислотністю (РН-4,5-5,5), які вимагають хімічної меліорації шляхом вапнування. Зустрічаються випадки забруднення ґрунтів пестицидами, мінеральними добривами, стічними водами тваринницьких ферм з надмірним вмістом гноївки. Також зустрічаються механічні забруднення каміння, висока забур'яненість земель. Все це призводить до деградації ґрунтів, утруднює їх обробіток, знижує їх родючість, виводить певні площі землі із сільськогосподарського вжитку, зменшує площі орних земель.

Водні ресурси господарства їх стан та охорона

Вода - один з найважливіших екологічних чинників без якого життя на землі неможливе. Вода - це основа життя людини, тому її необхідно оберігати.

На території ТГ 53,0 га земель зайнятих під водою, це природні водостоки (річки та струмки). Щоб запобігти забрудненню води господарські двори і ферми розміщають якнайдалше від водних джерел з дотриманням усіх умов охорони навколишнього середовища.

Забруднення поверхневих та підземних вод призводить до зміни фізичних властивостей, що шкідливо впливають на людину, природу і сільськогосподарське виробництво.

До джерел забруднення водою належать в основному побутово-господарські стоки і змиті з сільськогосподарських угідь добрива, пестициди.

Всі речовини, що забруднюють води і викликають у них зміни розподіляють на: мінеральні, органічні, бактеріальні і біологічні. Мінеральні забруднення -це пісок, попел розчини емульсій, солей, кислот і мінеральних масел, та інших неорганічних сполук. Вони погіршують фізикохімічні властивості води, викликають отруєння фауни. Органічні забруднення містять різноманітні речовини рослинного і тваринного походження. До цієї групи належать барвники, спирти, альдегіди органічні сполуки, пестициди, що змиваються у водойми із сільськогосподарських угідь, поверхневоактивні речовини.

Біологічні забруднення надходять у водойми з побутовими стічними водами, а також з тваринницьких ферм і комплексів. Використання талої води для життя, побутових потреб призводить до захворювання різними інфекційними хворобами - зокрема дизентерією, холерою.

На території Гніздичівської ТГ водні джерела постійно накопичують продукти ерозії від чого поступово міліють, втрачають свою екологічну роль. Щоб ця роль зберігалась, у сільській раді систематично здійснюються заходи запобігання замулюванню річки і водоймищ. Серед них виділяють протиерозійну організацію території, лісомеліоративні заходи.

Охорона атмосферного повітря

Атмосферне повітря належить до категорії невичерпних ресурсів, однак господарська діяльність людини впливає на атмосферу і змінює склад повітря. Ці зміни можуть бути настільки суттєвими, що виникає потреба охорони повітряного басейну. Основними джерелами забруднення повітря ТГ є: викидні гази двійунів тракторів, автомобілів, комбайнів та інших машин, які використовуються на виробництві, викиди побутових підприємств - котельні, випаровування в повітря шкідливих газів з тваринницьких ферм, зокрема при несвоєчасній чистці приміщень та неправильному зберіганні гною, випаровуванні нафтопродуктів при неправильному зберіганні та використанні, накопичення у тваринницьких

приміщеннях аміаку, вуглекислого газу та шкідливих мікроорганізмів при відсутності належної вентиляції.

У сільськогосподарських підприємствах, які розміщені на території сільської ради ведеться контроль за роботою поливної апаратури за допомогою спеціальних приладів. Тваринницькі приміщення обладнані відповідними вентиляційними приладами, які не допускають накопичення аміаку.

Стан охорони і примноження флори та фауни

Серед заходів щодо охорони флори і фауни важливим є запровадження біологічних методів захисту рослин з метою зменшення внесення хімічних засобів, які спричиняють негативні екологічні зміни довкілля, спричиняють загибель корисних тварин та рослин.

На території сільської ради запроваджені прогресивні біологічні і інтегровані методи боротьби з бур'янами та шкідниками і хворобами рослин.

Значні втрати птахів і звірів спостерігаються під час збирання хлібів, сінокосіння. Тому необхідно звернути увагу на організацію загонів для комбайнів та сінокосарок, щоб запобігти попаданню звірів під ріжучі апарати

машин. Важливе значення має час збирання сіна, потрібно добиватись, щоб він менше співпадав із періодом гніздування птахів. Необхідно звернути увагу на збереження місць гніздування птахів, що живляться шкідниками рослин, створення штучних місць для закладання гнізд. Обробіток поля потрібно починати з його середини.

Продуктивність і санітарний стан лісових насаджень в Гніздичівській ТГ є задовільний. Вище викладені природоохоронні заходи сприятимуть покращенню екологічної ситуації, оздоровлення оточуючих ландшафтів, естетичному вигляді довкілля. На території сільської ради нараховується 447,3 га лісового масиву різного віку, основна порода дуб, береза, осика.

Висновки та пропозиції

В даному розділі ми розглянули питання охорони навколишнього природного середовища. Цей розділ є дуже важливий при розробці

дипломного проекту, адже природне середовище потребує бережливого ставлення до нього.

Отже, необхідно здійснити раціоналізацію використання природних ресурсів господарства, ґрунту, води, повітря, рослинних і тваринних ресурсів, природних копалин, покращення стану охорони та використання цих земель. У мене є певні пропозиції щодо проекту. Я пропоную на території сільської ради більше використовувати органічні добрива з розрахунку 5-6 тон на 1 га ріллі, залишення високої стерні зернових культур, висів багаторічних трав, що призводить до покращення родючості ґрунту і зменшить забруднення навколишнього середовища, яке і так вже забруднене.

З метою запобігання розмиву берегів річки рекомендується створити прибережні смуги шириною 50 метрів. З метою зменшення забруднення повітря вихлопними газами автотранспорту посилити дотримання правил експлуатації транспорту і створення захисних смуг навколо дорожньої мережі. Для оздоровлення лісового масиву необхідно своєчасно проводити санітарні рубки.

7.Охорона праці та захисту населення

В умовах науково-технічного прогресу, широкого впровадження нових технічних засобів механізації та автоматизації виробничих процесів особливого значення набуває охорона праці.

Охорона праці, згідно Закону України "Про охорону праці" - це система правових, соціально-економічних, організаційно-технічних, санітарно-гігієнічних і лікувально-профілактичних заходів та засобів, спрямованих на збереження здоров'я і працездатності людини в процесі праці.

Нормативно-правове законодавство гарантує право громадянам нашої держави на охорону їх життя і здоров'я. Дія цих заходів поширюється на всі підприємства, установи та організації незалежного від форм власності, виду їх діяльності, на всіх працюючих незалежно від їх посади і рівня кваліфікації. Згідно ст.4 цього закону одним із найважливіших державних принципів є задекларований обов'язок власника створювати безпечні та нешкідливі умови праці на його підприємстві. Проте існуючі стосунки в економіко-правовій сфері, складна економічна ситуація в державі, спричиняють до зростання рівня виробничого травматизму, професійної захворюваності у всіх галузях АГЖ.

Розроблений розділ має за мету проаналізувати існуючий стан охорони праці при виконанні робіт, які виконуються в землевпорядкуванні та розробити пропозиції, які підвищують безпеку праці при даних роботах.

Аналіз стану охорони праці та цивільної оборони в господарствах

Гніздичівської ТГ

Вирішення проблеми охорони праці в сільськогосподарських підприємствах на території Гніздичівської ТГ Стрийського району покладено на службу охорони праці. За своїми функціями та завданнями ця служба прирівнюється до основних виробничих служб в селищній раді і підпорядкована безпосередньо керівникові господарства. З метою виявлення причин виробничого травматизму та професійних захворювань, отруєнь, використовуючи статистичний, топографічний, економічний і монографічний

методи, які дозволяють розробити профілактичні заходи по запобіганню травмування персоналу. Кожного року розробляється і затверджується розділ "Охорона праці", в колективному договорі між профспілковою організацією та правлінням. Уповноважені ради трудового колективу, представники профспілки з охорони праці проводять громадський контроль за додержанням взятих зобов'язань щодо забезпечення всіх працівників необхідними засобами індивідуального захисту, профілактично-лікувального харчування та проведення необхідних медоглядів, навчання та перевірки знань всіх інструментів з охорони праці.

Роль служби охорони праці у виробничій діяльності колективу є важливою, однак її зв'язок із адміністрацією та профспілками не завжди є ефективним і тісним.

Умови праці і побуту спеціалістів є на задовільному рівні та не завжди відповідають сучасним вимогам. Уся документація з охорони праці (акти форми Н-1 та звіти форми 7-тих та інші) є в не найкращому стані.

Виконання основних топографо-геодезичних робіт має цілий ряд технологічних операцій, неправильне або халатне виконання яких спричиняє травми, отруєння чи інші ушкодження, що пов'язано з великою напруженістю робіт, залученням великої кількості технічних засобів та працівників, груповим методом роботи, часто в вечірні і нічні години і в несприятливих погодних умовах.

Проектування полів сівозмін ув'язувалося параметрами роботи тракторів і комбайнів загального призначення і їх робота допустима на ділянках з крутизною ухилу до 7-9°, на полях у формі неправильних чотирикутників з неправильними або криволінійними довгими сторонами робота надзвичайно складна, стомлююча для тракториста, збільшується частота поломки ґрунтообробної та іншої сільськогосподарської техніки та ймовірність аварій. Масиви пасовищ розміщуються на відкритих сонячних територіях, де планується випас худоби на ділянках розміщених не ближче 300 м від залізниць або дороги районного значення.

Для запобігання пожежам в господарстві розробляють організаційні, експлуатаційні та заходи режимного характеру. До організаційних заходів відноситься правильне технологічне розміщення машин, недопущення захащення приміщень, проходів, тощо; організація пожежних служб, навчання працівників правил пожежної безпеки. Експлуатаційні заходи передбачають такі режими експлуатації машин і обладнання в результаті яких повністю включається можливість виникнення іскор і полум'я при роботі з горючими матеріалами. До заходів режимного характеру відносять заборону куріння, застосування відкритого полум'я при ремонтних роботах.

Тимчасові польові стани повинні розміщуватися не ближче 100 м від хлібних масивів, токів, скирт. Ремонт і стоянка зернозбиральних агрегатів під час жнив при необхідності допускається не ближче 30 м від хлібних масивів.

Сільськогосподарські роботи в водоохоронній зоні навколо річки Стир і водоканалів необхідно виконувати згідно вказівок по забезпеченню безпеки при виконанні робіт поблизу водних об'єктів на території Гніздичівської ТГ.

Особливо гостро ставиться питання гігієни праці при проведенні польових робіт, оскільки тут необхідне дотримання правил загальної санітарії і гігієни споживання води для пиття, дотримання особистої гігієни, утримання в чистоті тіла і одягу в експлуатаційних умовах. Важливим при цьому є своєчасне надання першої допомоги при нещасних випадках. Проте в основному гігієна праці залежить в першу чергу від самого працівника та його кваліфікованості в тій чи іншій ситуації.

Проект заходів з покращення умов праці і безпеки праці при проведенні землевпорядних робіт

У підприємствах, які розміщені на території Гніздичівської сільської ради запроектований комплекс інженерних рішень і заходів, спрямованих на створення безпечних умов праці, передбачених тісний зв'язок з районним центром смт. Маневичі, виробничою зоною, транспортними комунікаціями.

Розміщення виробничих зон проведено з врахуванням рози вітрів, якості ґрунту, водних джерел і глибини залягання ґрунтових вод, існуючої дорожньої сітки. Лінії електропередач проходять в смугах відводу шляхів, по межах землекористувань.

При побудові і розбиранні металевих геодезичних знаків повинна складатися своя підйомна система, яка відповідає висоті сигналу та його масі, навантаженню, яке виникає при піднятті. Не дозволяється виконувати будівельно-монтажні роботи по збиранню металевих знаків на землі і їх піднімання при вітрі силою 5 м/с і більше, під час зливи, сильного дощу і снігопаду. При обстеженні старих геодезичних знаків потрібно розпочинати огляд основних стовпів біля основи знака, потім розкопку в глибину землі на 40-50 см і більше візуально по всій поверхні стовпів. Ремонт геодезичних знаків дозволяється лише в присутності представника будівельної бригади, який має досвід будівництва високих геодезичних знаків.

Виконання робіт по закладці полігонометричних, геодезичних центрів і реперів в ґрунті дозволяється тільки при ретельній рекогносцировці і затверджених схемах, погоджених із місцевими організаціями, що експлуатують різні підземні комунікації.

Виконання різних топографо-геодезичних робіт на вулицях міст і населених пунктів, а також по автомобільних шляхах повинні бути погоджені із відділом регулювання вуличного руху, а на дорогах територій спеціального призначення — при отриманні дозволу відповідних служб і вказівок по безпечному виконанню цих робіт.

В сонячну погоду робочий день інженера-геодезиста триває з 6 до 11 год. Обідня перерва з 11 до 17 год., тому що в цей час сонце особливо негативно впливає на покази приладів. Закінчується робочий день о 21 годині. При роботі в сиру погоду необхідно стежити за тим, щоб волога не потрапила в електрифіковані вузли і блоки приладів.

Вживання їжі - одна із основних умов продуктивності праці людини і запобігання різних захворювань. *їжш* добового раціону за калорійністю

поділяється наступним чином: сніданок - 35 %, обід - 45-50%, вечеря -20-25% загального об'єму. Проміжок між вживанням їжі не повинен бути більш 5-6 год.

Із проведеного аналізу стану охорони праці при проведенні топографо-геодезичних та землепорядних робіт можна зробити висновок про їх задовільний стан у господарствах на території Гніздичівської селищної ради Стрийського району Львівської області.

Захист населення від наслідків у надзвичайних ситуаціях

Актуальність проблеми природно-технологічної безпеки населення України і її території в останні роки обумовлена тривожною тенденцією зростання числа небезпечних природних явищ, промислових аварій та катастроф, які призводять до значних матеріальних втрат, пошкодження здоров'я та загибелі людей. У зв'язку з цим зростає роль цивільного захисту населення від наслідків Надзвичайних ситуацій різного походження.

Із набуттям України незалежності почалось законодавче оформлення принципу цивільного захисту населення Державою, що проявилось у прийнятті

З лютого 1993 року Закону України "Про цивільну оборону" та ряду інших нормативно-правових актів. Керівництво організацій, установ та закладів, незалежно від форм власності і підпорядкування, створює сили для ліквідації надзвичайних ситуацій та забезпечує постійну готовність до практичних дій, організовує забезпечення своїх працівників засобами індивідуального захисту та проведення при потребі евакозаходів та інші заходи ЦО, передбачені законодавством.

Адміністрацією підприємств ТГ проводиться певна робота по забезпеченню цивільного захисту своїх працівників та населення. Зокрема створений штаб ЦО господарств, який очолює директор господарства, ряд служб і формувань по забезпеченню різних галузей і об'єктів від НС, зокрема: служба оповіщення, служба зв'язка, медична, аварійно-технічна служба, служба захисту рослин, тварин.

Висновки

Дипломна робота ґрунтується на аналізі нормативно-правових актів України, що регулюють процес передачі земельної ділянки комунальної власності в оренду із зміною її цільового призначення через торги. У дослідженні розглянуто етапи розроблення відповідного проєкту землеустрою, його зміст та оформлення, зокрема для зміни цільового використання з сінокосів у рілля. Також проаналізовано топографо геодезичні роботи, пов'язані з встановленням меж земельної ділянки, та проведено розрахунок точності визначення її площі.

На основі проведеного дослідження зроблено такі висновки:

- Ключовим етапом зміни цільового призначення земельної ділянки є розроблення проєкту землеустрою щодо її відведення.
- Законодавство не містить чіткого переліку документів, які обов'язково мають бути включені до проєкту землеустрою для зміни цільового призначення земель, що зумовлює варіативність його змісту та залежність від компетентності виконавця.

Процес погодження проєкту землеустрою є складним і тривалим, оскільки передбачає проходження численних інстанцій та проведення обстежень земельної ділянки.

Також, розглянуто законодавчу базу та процесуальний порядок підготовки до продажу на торгах земельну ділянку. Визначено її нормативну грошову оцінку, яка стане стартовою ціною продажу.

Бібліографічний список

1. Земельний кодекс України : Закон України № 2768-III від 25.10.2001.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>.
2. Про виконавче провадження: Закон України № 1404-VIII від 2.06.2016.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19#Text>.
3. Цивільний кодекс України: Закон України № 435-IV від 16.01.2003.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.
4. Закон України “Про землеустрій” від 22.05.2003 № 858-IV (Електрон. ресурс) / Спосіб доступу: URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/858-15>.
5. Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Порядку ведення Державного земельного кадастру” від 17.10.2012 №1051(Електрон. ресурс) / Спосіб доступу: URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1051-2012-%D0%BF>.
6. Наказ Державного Комітету України по земельних ресурсах від 24.04.1998р. №14-1-7/1205 “Український класифікатор форм власності на землю (УКФВЗ)” (Електрон. ресурс) / Спосіб доступу: URL: <http://www.legal.com.ua/document/kodeks/0CH561205219-98.html>.
7. Наказ Державного Комітету України по земельних ресурсах “Про затвердження Класифікації видів цільового призначення земель” від 23.07.2010 р. № 548 (Електрон. ресурс) / Спосіб доступу: URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1011-10>.
8. Кальніченко А., Шемшур А. “Про новий порядок та особливості зміни цільового призначення земельних ділянок” журнал “Землевпорядний вісник”. – 2013.-№1.-С.20-23. 55
9. Закон України “Про регулювання містобудівної діяльності” від 17.02.2011 № 3038-VI (Електрон. ресурс) / Спосіб доступу: URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3038-17>.
10. Кулініч П., “Цільове призначення та цільове використання земель за новим земельним кодексом України” (Електрон. ресурс) / Спосіб доступу: URL:

<http://www.justinian.com.ua/article.php?id=495>.

11 Закон України “Про державний земельний кадастр” від 07.07.2011 №3613-VI (Електрон. ресурс) / Спосіб доступу: URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3613-17>.

12 Постанова Кабінету міністрів “Про затвердження Порядку зміни цільового призначення земель, які перебувають у власності громадян або юридичних осіб” від 11.04.2002 №502 (Електрон. ресурс) / Спосіб доступу: URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/502-2002-%D0%BF/>.

13 Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Типового договору про розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки” від 04.08.2004 №266 (Електрон. ресурс) / Спосіб доступу: URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2004>.

14 Постанова Кабінету Міністрів України “Про затвердження Правил охорони електричних мереж” від 4.03.1997 N 209 (Електрон. ресурс) / Спосіб доступу: URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/209-97-%D0%BF>.

15 Закон України “Про електроенергетику” від 16.10.1997 № 575/97-ВР (Електрон. ресурс) / Спосіб доступу: URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/575/97-%D0%B2%D1%80>.

16 Наказ Державного комітету України по земельним ресурсам “Про затвердження Положення про земельно-кадастрову інвентаризацію земель населених пунктів” від 26.08.1997 № 85 (Електрон. ресурс) / Спосіб доступу: URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0522-97>.

17 Наказ Державного комітету України із земельних ресурсів “Про затвердження Інструкції про встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в натурі (на місцевості) та їх закріплення межовими знаками” від 18.05.2010 № 376 (Електрон. ресурс) / Спосіб доступу: URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0391-10/conv>.

18 Наказ Головного Управління геодезії, картографії та кадастру при Кабінеті Міністрів України “Про затвердження Інструкції з топографічного знімання у масштабах 1:5000, 1:2000, 1:1000 та 1:500 (ГКНТА-2.04-02-98)” від

09.04.1998 № 56 (Електрон. ресурс) / Спосіб доступу: URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0393-98> .

19 Закон України “Про топографо-геодезичну і картографічну діяльність” від 23.12.1998 № 353-XIV (Електрон. ресурс) / Спосіб доступу: URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/353-14> .

20 Постанова Кабінету Міністрів “Про Порядок охорони геодезичних пунктів” від 19 07 1999 № 1284 (Електрон. ресурс) / Спосіб доступу: URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1284-99-%D0%BF>.